

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **50406** (13) **U**
(51) МПК (2009)
A01C 21/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС**
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ ПІЗНЬОСТИГЛОЇ**

1

2

(21) u200912066

(22) 24.11.2009

(24) 10.06.2010

(46) 10.06.2010, Бюл.№ 11, 2010 р.

(72) ВІТАНОВ ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ, ЧЕФОНОВА НЕЛЯ ВІКТОРІВНА

(73) ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК

(57) Спосіб вирощування капусти білоголової пізньостиглої, який **відрізняється** тим, що за краплинного зрошення азотні добрива вносять локально у ґрунт та з поливною водою (фертигація), ґрунт у вузьких міжряддях мульчують соломкою.

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, зокрема до технології вирощування сільськогосподарських рослин.

Загальноприйнятий спосіб вирощування капусти білоголової пізньостиглої (надалі - капусти) на продовольчі цілі передбачає висаджування розсади капусти за схемами розміщення 70×35-40см, 70×40-50см, 70×60см і (50+90)×40-50см з густотою рослин 29-41 тис. шт./га; внесення мінеральних добрив восени під зяблеву оранку врозкид ($N_{120}P_{120}K_{90}$); під час вегетаційного періоду підтримання вологості ґрунту на рівні не нижче 80-75% НВ поливами дощуванням нормою 300-350 м³/га (від садіння розсади до початку зав'язування головок) та 400-450 м³/га (від зав'язування головок до технічної стиглості) [1-4]. За даними Ромащенко М., Корюненко В. і Матвієць А. для умов Закарпаття перспективно використовувати системи краплинного зрошення для одночасного проведення поливу та внесення добрив - фертигація [5].

Однак ефективність даних способів вирощування у підвищенні врожайності недостатня.

В основу корисної моделі поставлена задача - підвищити ефективність вирощування капусти на продовольчі цілі зниження енерго- та ресурсовитрат.

Суть корисної моделі полягає в тому, що мінеральні добрива вносять локально у ґрунт та при застосуванні краплинного зрошення з поливною водою (фертигація), а також здійснювати мульчування ґрунту соломкою у вузьких міжряддях капусти.

Спосіб здійснюється наступним чином.

Після збирання попередника поле дискують лущильником на глибину 8-10 см у двох взаємно перпендикулярних напрямках. Глибина зяблевої

оранки 25-27 см. Рано навесні поле боронують важкими зубовими боронами. Мінеральні добрива вносять у ґрунт локально культиватором-підживлювачем. Доза фосфорних та калійних добрив становить ½ від дози, рекомендованої для внесення врозкид, азотних - ¼, або азотні не вносять зовсім. Наприклад, на чорноземі звичайному вносять у ґрунт $N_{30}P_{60}K_{45}$, або $P_{60}K_{45}$. Решту азотних добрив (відповідно N_{30} або N_{60}) застосовують з фертигацією. Для знищення бур'янів до висаджування розсади капусти проводять 2-3 суцільні культивациі з боронуванням на глибину 10-12 см та 14-16 см. Висаджування розсади проводять розсадопосадочною машиною за схемою розміщення рослин капусти 50+90 см з густотою 35,7 тис. шт./га. Сорти селекції ІОБ УААН. Міжрядні обробітки ґрунту проводять за необхідності просапним культиватором тільки у широких міжряддях. У вузьких міжряддях посередині лежить поливний трубопровід, який зволожує відразу два рядки; ґрунт мульчують соломкою і тому немає необхідності його розпушувати та проводити ручні прополювання бур'янів, економиться поливна вода. Захист від шкідників та хвороб здійснюють препаратами, внесеними до діючого "Переліку пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні". Передполивну вологість ґрунту підтримують на рівні 80-75% НВ. Спосіб зрошення - краплинний. Поливи проводять нормою 130 м³/га (від висаджування розсади до початку зав'язування головок) та 170 м³/га (від зав'язування головок до технічної стиглості). Через систему краплинного зрошення за вегетаційний період капусти вносять водорозчинні азотні добрива разом з поливною водою (фертигація). Наприклад, при вирощуванні капусти на чорноземі звичайному фертигацію проводять

(13) **U**
(11) **50406**
(19) **UA**

два рази: у фазу утворення розетки та на початку зав'язування головки, доза добрив для одного внесення N_{15} , або N_{30} відповідно до вищезазначених рекомендацій. Під час збирання врожаю головки капусти за якістю повинні відповідати вимогам діючих стандартів [6, 7].

При вирощуванні капусти за розробленою технологією (внесення добрив локально у ґрунт, краплинне зрошення та проведення фертигацій; мульчування ґрунту соломкою) забезпечує: економію мінеральних добрив та поливної води до 50%; зменшення забур'яненості посадок капусти до рівня нижче порогу шкодочинності; одержання урожайності головок на рівні 75-80т/га нормативної якості. Все вищезазначене вказує на доцільність використання розробленої технології для вирощування капусти на продовольчі цілі.

Зазначений комплекс технологічних прийомів може бути прийнятий за основу для вирощування екологічно безпечної продукції в органічному землеробстві.

Джерела інформації:

1. Зрошуване овочівництва / С.П. Дудник, О.В. Антонов, В.М. Чернецький та ін. / За ред. С. П. Дудника. - К.: Урожай, 1983. - С.77-82.

2. Індустріальні технології виробництва овочів / Г.Л. Бондаренко, М.О. Скляревський, О.С. Болотських та ін. / За ред. Г.Л. Бондаренка. - К.: Урожай, 1986. - С.69-84.

3. Овощеводство открытого и закрытого грунта / К.К. Плешков, Н.М. Ткаченко, Л.М. Шульгина. - К.: Выща школа, 1991. - С.70-76.

4. Орошаемое овощеводство / С.А. Дудник, А.В. Антонов, Г.Е. Березкина и др. / Под. ред. С.А. Дудника. - К.: Урожай, 1990. - С.122-141.

5. Ромащенко М., Корюненко В., Матвиец А. Капельное орошение - основа современных агротехнологий при выращивании овощных культур на Закарпатье. - [http // www/ greenhouse/ ru / mineral - solution - for - drip irrigation](http://www/greenhouse/ru/mineral-solution-for-drip-irrigation).

6. ГОСТ 26768-85 Капуста белокочанная свежая, реализуемая в розничной сети. Технические условия.

7. ГОСТ 1724-85 Капуста белокочанная свежая заготавливаемая и поставляемая. Технические условия.